

Avtale om sammenslåing av kommunene Bjugn og Ørland

21.04.2016

Forord

Bjugn kommune og Ørland kommune har som intensjon om å slå seg sammen. En ny kommune vil være bedre i stand til å gi innbyggerne gode og likeverdige tjenester der de bor, og gi økt styrke til å utvikle gode og attraktive lokalsamfunn med vekst i befolkning og næringsliv. Basert på intensjonsavtalen fra juni 2015, avklarer denne avtalen grunnlaget for sammenslåing av kommunene. Avtalen vil, sammen med utredning av 0-alternativet (bestå som egen kommune), bli behandlet av begge kommuner i april 2016. Kommunestyrene skal behandle spørsmålet om sammenslåing i juni 2016. Før det, skal avtalen legges fram for folkeavstemming 30. mai i begge kommuner, med et opplegg for informasjon og kommunikasjon i forkant.

Dersom kommunestyrene vedtar sammenslåing, er kommunene enig om å starte arbeidet med å gjennomføre en kommunesammenslåing. God medvirkning fra innbyggere og ansatte i dette arbeidet blir viktig.

Endelig beslutning om kommunesammenslutning fattes når Stortinget behandler proposisjon om ny kommunestruktur i juni 2017. Etter Stortingets vedtak om ny kommunestruktur kaller fylkesmannen inn til felles kommunestyremøte for de kommunene som er vedtatt sammenslått. Dette møtet oppnevner fellesnemnd valgt av kommunestyrene.

Forutsetninger og mål i dette dokumentet skal legges til grunn for utvikling av den nye kommunen. Dokumentet er et resultat av forhandlinger mellom kommunene. Dette bygger på en politisk og administrativ prosess som har vist hvilke felles muligheter og utfordringer som ligger i å bygge en ny kommune til det beste for innbyggerne.

Kommunene Bjugn og Ørland ønsker sammen å danne en ny felles kommune som skal etableres fra 01.01.2020.

- Som navn på den nye kommunen foreslås: **Ørland kommune**. Kommunens administrasjonssenter er **Botngård**, der ordfører og rådmann med ledergruppe, stabs- og støttefunksjoner legges.
- Oppgavefordeling og lokalisering av andre tjenester følger av vedlagt tabell.
- Fellesnemnda (oppnevnes av kommunestyrene) skal samordne og ta seg av forberedelsen av sammenslåingsprosessen og utforming av en ny organisasjon i samsvar med lov og avtaleverk. Nemnda vil ha ansvar for en prosess som skal avklare kommunevåpen, ordførerkjede og den nye kommunens øvrige symboler.

1 Bakgrunn for å slå sammen Bjugn og Ørland til en kommune

Sør-Trøndelag og Norge har hatt stor vekst og befolkningsøkning de siste 50 år uten at Ørland og Bjugn har tatt del i denne veksten. Regjeringens «distriktsindeks» viser det samme bildet der de to kommunene i sum har hatt en negativ utvikling de siste årene. Arbeidslivet i de to kommunene preges i dag av få kompetansearbeidsplasser og dermed mindre tilbud til arbeidstakere med høyere utdanning.

Andre kommuner vokser mer og i tillegg posisjonerer de seg nå gjennom kommunereformen til å bli sterkere stemmer i Trøndelag. Rissa og Leksvik vil bli en kommune fra 1. januar 2018. På Fosen ellers ser Åfjord og Roan ut til å bli en kommune, og rundt sentra som Orkanger og Stjørdal kan det vokse fram nye kommuner fra 1. januar 2020. Gjennom kommunereformen og sammenslåing av Trøndelagsfylkene, er kommunelandskapet i endring og flere større kommuner på 10 000 innbygger og oppover vil bli en realitet. Dette nye landskapet må Bjugn og Ørland møte offensivt på vegne av våre innbyggere.

Bjugn og Ørland har i dag gode kommunale tjenester der både arbeids-, samfunns- og kulturliv er i god utvikling. Samtidig er det klart små kommuner vil i større grad enn før komme til å få utfordringer de neste ti-årene ved å stå alene. Endringer i folketallssammensetningen i årene fremover vil gi en eldre befolkning og færre arbeidstakere pr pensjonist. Dette presser oss på kompetanse/rekruttering og ressurser til strategisk utvikling der omstilling og bruk av ny teknologi blir helt nødvendig.

De to kommunene har i dag store utviklingsmuligheter knyttet til blant annet etablering av kampflybase, blå sektor, vindkraft og kulturbasert næringsliv. Erfaringen er at sterke vekstimpulser og gode planer ikke er nok til å skape vekst. Det er derfor viktig å skape tilstrekkelig slagkraft for å ta ut potensiale for vekst og utvikling som ligger i disse mulighetene, og skape et samfunn som tiltrekker seg nye mennesker og næringsliv.

Avtalen bygger på at en ny felles kommune vil ha bedre muligheter til å løse utfordringer de neste ti-årene enn de eksisterende kommunene vil ha hver for seg. En ny kommune vil på en bedre måte samordne vårt felles bo- og arbeidsmarked, og skape en sterk og vekstkraftig kystkommune på Fosen og i Midt-Norge

I dette ligger det en erkjennelse av at den nye kommunen vil få økt vekstkraft gjennom at:

- Vi kan både samle og styrke ressurser ikke minst på samfunnsutvikling- og næringsviden, og få større kraft og muligheter til å iverksette vedtatte planer og strategier.
- Vi kan prioritere større ressurser til strategisk ledelse og bli ledende på utvikling. Innovasjon, næringsutvikling og stedsutvikling krever kompetanse til å etablere møteplasser/partnerskap med kunnskapsmiljøer og aktiv lokal involvering.
- Vi blir mer attraktive for å rekruttere tilflyttere, fagfolk og næringsliv sammen enn hver for oss.
- Vi står sterkere sammen utad og får større påvirkningskraft opp mot regionale og nasjonale aktører bla.. i konkurransen om å påvirke prioriteringer og ressurser til offentlige formål.
- Vi står sammen om å møte konkurransen utenfra, fremfor bruk av ressurser på intern konkurranse mellom kommunene.

2 Forutsetninger for en sammenslått kommune

Bjugn og Ørland legger følgende forutsetninger til grunn for en ny kommune:

- Styrken og fortrinn til begge kommuner skal videreføres og forenes.
- Arbeidet med etablering av den nye kommunen skal preges av likeverdighet, raushet og forståelse for hverandre.
- Den nye kommunen skal komme alle innbyggerne til gode og bidra til å utvikle fortrinn og fremme stedsutvikling i hele kommunen. Eksisterende lokalsentra i den nye kommunen skal ha god infrastruktur- og tettstedsutvikling.
- Den nye kommunen skal yte en rasjonell, effektiv og publikumsrettet tjenesteproduksjon. Kvalitet og nærhet til tjenestene skal vektlegges.
- Den nye kommunen skal samarbeide med nabokommunene der det er hensiktsmessig.
- Ingen ansatte skal sies opp med begrunnelse i opprettelse av en ny kommune.
- Ved opprettelsen skal det ikke være eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer i den nye kommunen.
- Robust økonomi og effektiv drift. Ingen av kommunene skal være på Robeklista på sammenslåingstidspunktet. Det vil ihht regelverket være Fylkesmannen som vurderer om ny kommune er på Robek, dersom en av de to gamle er på Robek.

- Arbeidsgiveravgiftssonene følger regjeringens bestemmelser fram til EU reviderer regionalstøtteordningen i 2020.
- Gjennom aktiv tilrettelegging for digitale tjenester og digital døgnåpen forvaltning, trenger færre innbyggere å besøke rådhuset. Service og rådgivning for innbyggerne skal videreutvikles.

3 Et sterkt samfunns- og næringsutviklingsperspektiv

Bjugn og Ørland har et stort potensiale for å utløse vekst og utvikling bl.a. rundt kampflybasen, blå sektor og vindkraft. Det er ikke tilstrekkelig med gode planer og store investeringer for å oppnå folketallsvekst og næringsvekst. Vi er også sårbare i forhold til å bygge nok kunnskap, kompetanse og samarbeid for å møte framtidige utfordringer.

Næringsapparatet er ulikt organisert mellom kommunene, og er i dag splitta opp i mange miljøer (næringsssjef, næringsforeninger, næringssekskap, landbruk, NAV-kontor). I og med at kommunene utgjør et felles bo- og arbeidsmarked, har kommunene felles utfordringer som også krever felles løsninger. Selv om kommunene har godt samarbeid på mange områder er det også konkurranse mellom kommunene om innbyggere og arbeidsplasser.

Gjennom en sammenslåing vil kommunen samle og styrke seg på utviklingssiden. Dette vil gi større tyngde med tanke på å møte konkurransen utenfra, og drive en utvikling innen bærekraftige rammer. En sammenslått kommune innenfor det samme bo- og arbeidsmarkedet gir større muligheter for å ha et helhetlig samfunnsutviklings- og næringsperspektiv enn hva kommunene kan ha hver for seg.

Sentrale fokusområder for å lykkes med samfunns- og næringsutvikling i den nye kommunen vil være:

- Etablere «Næringsens hus» i rådhuset på Brekstad.
 - Som skal ha en tydelig og styrka rolle som «samfunnsutvikler» i den nye kommunen, og binde sammen dagens strategier og virkemidler for utvikling knyttet til industri, havbruk og forsvar.
 - Samordne kommunale ressurser som brukes til samfunns- og næringsutvikling (NAV/landbrukskontor/næringsarbeid/Kopparn utvikling, forsvarskoordinator mv).
 - Samlokalisering med næringsforeninger og Fosen innovasjon. Det skal også jobbes for å få inn Innovasjon Norge og andre deler av det offentlige virkemiddelapparatet for innovasjon.
 - Samling av tilgjengelige ressurser vil gi en vekst- og innovasjonskraft som vi ikke klarer i dag.
 - Arbeide med kommunikasjon og omdømme – gjøre kommunen kjent gjennom å få fram det unike.
 - Ivareta behov til eksisterende næringsliv, legge til rette for nye næringsetableringer og grundere.
 - Knytte kontakter mellom forsknings- og utviklingsmiljøer, offentlige tiltaksapparat og lokalt næringsliv.
- En samordnet areal- og samfunnsplanlegging i et felles bo- og arbeidsmarked.
 - Lage planer for at den nye kommunen får en bedre og mer helhetlig arealforvaltning, der arealer til næringsformål/boliger, infrastruktur, tjenester og transport ses i sammenheng.
 - Får bedre forutsetninger til å tilby potensielle nye innbyggere et bredere sett av boligområder, arbeidsplasser og kultur- og fritidstilbud.
 - Ivareta næringslivets behov for areal som er tilpasset de ulike næringene.
- Muligheter for ny nærings- og industriutvikling.
 - Eksisterende og nye satsinger kan gi fyrtårn og arbeidsplasser innenfor industri, havbruk, landbruk, kulturbasert næring, forsvar og i kobling mellom kulturbasert og naturbasert næringsutvikling (opplevelser/overnatting/turisme/mat og drikke). Vi må bruke de natur- og klimamessige fortrinn vi har til friluftsbaserte opplevelser.
 - Stor havbruksnæring, men det må arbeides for å få flere arbeidsplasser på land enn i dag.
 - Forsvarsrelatert industri.
 - Flere kompetansearbeidsplasser.
- Utvikle enda bedre gode samferdselsløsninger for bo- og arbeidsmarkedet.
 - Aksen Botngård-Brekstad, gjennom boligareal, bedre kollektivtransport og tilrettelegging for gående/syklende.
 - Videreutvikle dagens tilbud innen båt, ferje og vei i aksene Valsnes-Botngård-Brekstad-Orkanger som hovedfokus.
 - Videreutvikle dagens flytilbud.
 - Arbeide langsiktig med å utvikle nye store prosjekter som f.eks bru over Stjørnfjorden, som forutsetning for et Trondheimsfjord-bruprosjekt.

For å lykkes med fokusområdene og skape et godt omdømme, er det en forutsetning:

1. å videreutvikle Botngård og Brekstad som sentra, med grunnlag i at det er gjensidig avhengighet mellom sentra og mellom sentra og omlandet.
2. at Brekstad videreutvikles som kystbyen. Med et attraktivt handelssenter og bosted med urbane kvaliteter, der det legges til rette for kunnskapsbasert jobber, regionale funksjoner og et viktig transportknutepunkt.
3. med tjenesteutvikling og innovasjon i offentlig sektor. Samlingen av administrasjonssenter og oppvekstsenter i Botngård, og næringens hus/helsesenter/familiens hus/kultursenter i Brekstad, er aktive grep for å samle fagmiljøer og skape innovasjon/utvikling.

4 Lokalisering og utvikling av tjenestetilbudet

En sammenslåing av Bjugn og Ørland kommune vil i seg selv i liten grad føre til endringer i strukturen på tjenestene.

Tjenester der nærhet til bruker er viktig (barnehage, skole, SFO, hjemmetjenester, dagtilbud mv) skal fortsatt tilbys lokalt. Mer spesialiserte tjenester, forvaltningsoppgaver og myndighetsutøvelse samles i sterke og kompetente fagmiljøer. Kommunen skal ha en hensiktsmessig organisering, gode driftssystemer og være opptatt av likeverdige tjenester og effektiv drift. Nye tilbud tilpasses befolkningsendringer slik at effektiv drift sikres. Gevinster som oppstår ifm sammenslåingen tas ut i form av bedre tjenester til innbyggerne. Vi er inneforstått med at gevinstuttak vil ta tid.

Endringer i demografi, nasjonale standarder, teknologisk utvikling og brukernes forventninger er i stadig endring når det gjelder krav til kommunal tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse. Dette medfører et større behov for strategisk ledelse, kunnskapsbasert utvikling og omstillingsarbeid i kommunene. Nye tekniske løsninger vil prege den kommunale hverdagen og tjenestene, og kommunen må være god på IKT. En større kommune vil styrke ressursene til dette arbeidet, og ha kvalifiserte fagfolk på alle områder. Ny kommune skal prioritere folkehelse og kultur, og styrke forebygging, tidlig innsats og tverrfaglig samordning innen helse, oppvekst- og familietjenester.

Samarbeidsavtaler om interkommunale tjenester gjennomgås i lys av endringer i kommunestrukturen, med sikte på forenkling og at der det er det er rasjonelt skal ny kommune selv produsere tjenester til sine innbyggere.

Oppvekst

- Skolekretsgrenser følger nærskoleprinsippet.
- Full barnehagedekning tilbys med plass i nærhet til stedet familiene bor.
- Oppvekstadministrasjon og spesialiserte tjenester knyttet til oppvekst samles og lokaliseres i et kraftfullt «oppvekst-senter» i Botngård.
- Den nye kommunen skal ha full barnehagedekning der familiene skal tilbys barnehageplass med utgangspunkt i hvor de bor. Nye barnehager skal tilpasses befolkningsveksten slik at nærhet til tjenestene og effektiv drift sikres.
- For å underbygge god samfunnsutvikling og næringsvekst, ønsker vi å jobbe for tett kobling mellom universitets/høyskole som bidragsyttere til å utvikle grunnskolen og videregående skole.

Helse og omsorg

- Helse- og omsorgstilbudet skal ivareta nærhet og kvalitet til tjenestene for innbyggerne, med felles ledelse og forvaltning.
- Nærhetstjenester opprettholdes med dagens lokalisering, mens spesialistfunksjoner samlokaliseres for å sikre sterke fagmiljøer med relevant kompetanse.
- Bruk av velferdsteknologi vil være sentralt i videreutvikling av tjenestene.
- Det etableres et «Familiens hus» på Brekstad for å samle tjenester og fremme tverrfaglig samarbeid innenfor helsetjenester knyttet til barn og unge. Forebyggende arbeid vil være et sentralt element i tankegangen rundt opprettelsen av familiens hus.

Kultur, frivillighet, lag og foreninger

- Begge kommunene har i dag et godt tilbud innen kultur og har mange natur/kulturminner.
- Videreutvikle tjenester og tilbud.
- Alt kulturarbeid legges inn under en felles ledelse på Brekstad.
- Frivillighet er en grunnpilar i kommunen, og både lag, foreninger og privatpersoner skal stimuleres til frivillighet. Kommunens lag og foreninger sikres støtte slik at lokal aktivitet opprettholdes på samme nivå eller styrkes.

5 Lokaldemokrati

Ørland og Bjugn er i dag ett felles bo- og arbeidsmarked, og en sammenslåing mellom kommunene vil ikke skape vesentlige utfordringer knyttet til avstander og deltakelse i politisk arbeid.. Det er et mål å ha høy politisk deltakelse ved valg, og engasjement/gode medvirkning mellom valgene.

- Fra og med vedtaket om sammenslåing av kommunene fram til og med 31. desember 2019 er den politiske organiseringen slik:
 - To separate kommunestyre og ei fellesnemnd.
 - Gjennom vedtak i kommunestyrene opprettes en fellesnemnd som får ansvaret for forberedelse til kommunesammenslåing, og organisering politisk/administrativt i den nye kommunen. I tillegg oppnevnes et partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen. Oppgavene til fellesnemnda reguleres av inndelingslovens § 26.
 - Fellesnemnda skal bestå av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder i hver kommune. Det skal velges varamedlemmer til nemnda.
 - Partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen skal fra arbeidsgiversiden bestå av fellesnemndas medlemmer, og fra arbeidstakersiden oppnevner de ansatte 6 medlemmer; 3 fra hver kommune.
- Fra og med 01.01.2020 skal
 - det nye kommunestyret ha 29 representanter. Kommunestyret behandler bl.a. overordnede planer, budsjett og økonomiplan, reguleringsplaner og andre overordnede saker, jfr. Kommunelovens § 6.
 - det nye formannskapet ha 7 medlemmer og skal ivareta det løpende folkevalgte ansvar. Formannskapet innstiller til kommunestyret i alle/de viktigste saker. Formannskapet behandler bl.a. saker som berører saksområder til flere hovedutvalg eller har betydning for kommunens økonomi, jfr. Kommunelovens § 8.

Administrasjonssenteret er i Botngård. Møter i kommunestyret holdes på Brekstad.

6 Selve kommunesammenslutningen - samhandlingsregler

Endelig beslutning om sammenslåing tas i Stortinget juni 2017, men partene er enig om å starte prosessen med å forberede etablering av ny kommune når vedtakene i kommunestyrene om sammenslåing i juni 2016 er fatta. Det skal lages en plan for gjennomføring av perioden fram til selve gjennomføringen.

Kommunene er ellers enige om følgende samhandlingsregler skal gjelde for sammenslåingsprosessen:

- Kommunene er ulike, men likeverdige. Det skal bygges fellesskap og identitet i den nye kommunen.
- Vedtatte investeringsbudsjett 2016-2019 legges til grunn. Partene skal imidlertid tidlig hver høst drøfte kommunenes investeringsprogrammer og finansieringsløsninger i forslag til økonomiplaner. Det bør vurderes samarbeid der det er mulig.
- Å drøfte med hverandre før tilsetninger i lederstillinger (rådmenn, kommunal-/etatsjefer, stabssjefer og virksomhet-/seksjonsledere) og spesialiststillinger (for eksempel næringsssjefer, kommuneoverleger etc), og vurdere samarbeid der det er mulig.
- Gjeldende planverk i kommunene gjelder som kommunedelplaner inntil nytt felles planverk blir vedtatt i ny kommune.
- Ny kommune skal drives kostnadseffektivt.
- Ansattes rettigheter skal ivaretas og det skal være et tett samarbeid med tillitsvalgte.

7 Informasjon

Innbyggerne og ansatte i begge kommunene gis god informasjon om prosessen fram til - og etter - at beslutning om sammenslåing er fattet og fram til og etter at ny kommune er etablert. Det utarbeides en felles ekstern informasjonsstrategi fram til kommunesammenslåingen er gjennomført.

Forhandlingsutvalgene i Bjugn kommune og Ørland kommune, 21. april 2016

Ogne Undertun
Ordfører, Bjugn

Tom Myrvold
Ordfører, Ørland

Hans Eide
Varaordfører, Bjugn

Finn Olav Odde
Varaordfører, Ørland

Einar Aaland
Formannskapsmedlem, Bjugn

Knut Ring
Formannskapsmedlem, Ørland

Emil Raaen
Rådmann, Bjugn

Snorre Glørstad
Rådmann, Ørland

Gunn Karin Olsen
Tillitsvalgt, Bjugn

Helge Olden
Tillitsvalgt, Ørland

Marit Alvilde Antonsen
Ungdomsrådet, Bjugn

Vilde Sumstad
Ungdomsrådet Ørland

Tjenestetilbudet og lokalisering i nye Ørland kommune		
Prinsipper <ul style="list-style-type: none"> • Individretta tjenester der folk bor • Spesialiserte tjenester forvaltningsoppgaver og myndighetsøvelse i fagmiljøer 		
Lokalisering av ledelse for fagmiljøer	Gamle Ørland	Gamle Bjugn
Administrasjonssenter <ul style="list-style-type: none"> - Rådmann med ledergruppe - Stabs- og støttefunksjoner - Plan og byggesak 		X
Tekniske tjenester <ul style="list-style-type: none"> - Eiendom og drift - Vann, vei, avløp og renovasjon 		X
Næringssteder <ul style="list-style-type: none"> - Næringsarbeid - Samfunnsutviklere - Landbrukskontor - lokaler for næringsforeningen - nærhet til NAV 	X	
Oppvekstsenter <ul style="list-style-type: none"> - ledelse og stab innen skole og barnehage - PPT - Voksenopplæring - Flyktningetjeneste 		X
Helse- og velferdsadministrasjon <ul style="list-style-type: none"> - Ledelse og stab innen helse og velferd - Forvaltning og tildelingskontor - Nav-kontor - Legekontor og legevakt - Rustjeneste - psykiatri 	X	
Familiens hus <ul style="list-style-type: none"> - helsestasjon - skolehelsetjeneste - fysio- og ergoterapi - jordmor - støttekontakt og foreldreveiledning 	X	
Kulturadministrasjon <ul style="list-style-type: none"> - Felles ledelse og stab kultur - Drift av bibliotek, kulturhus, kulturskole og andre kulturtilbud opprettholdes i begge kommunene 	X X	X
Fellesnemda må avklare følgende: <ul style="list-style-type: none"> - Ledelse og innhold i oppfølgings-tjenesten. - Frivillighetssentral - Drift av idrettsanlegg 		